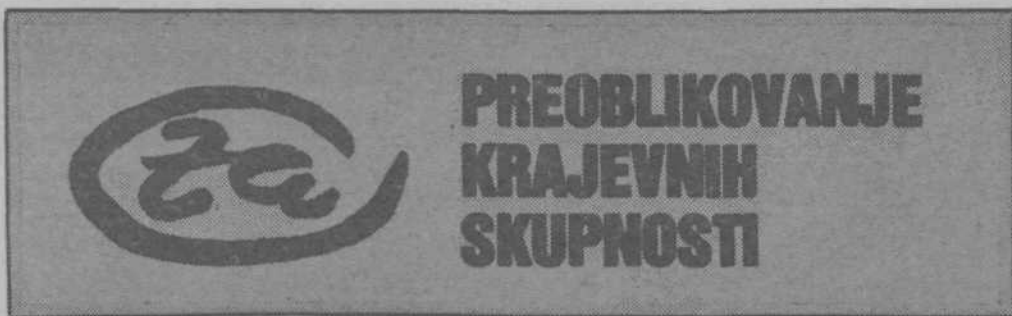




PREOBlikOVANJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI

PREDLOG KRAJANOM

Tudi KS Bežigrad na dva dela!

Predsedstvo krajevnih konference SZDL Bežigrad je na razširjeni seji obravnavalo poročilo komisije za preoblikovanje krajevnih skupnosti o stanju v KS in možnostih za izboljšanje stanja v primeru prostorskega preoblikovanja. Komisija je stanje v krajevni skupnosti obdelala z različnih vidikov: z demografskega, in ekonomskega, opredelili so dosedanje aktivnosti krajanov in možnosti za poživitev dela. V krajevni skupnosti, ki je izrazito mestnega značaja, živi na pol kvadratnega kilometra 4000 prebivalcev, njihovo število pa celo upada.

Celotno področje krajevnih skupnosti je praktično pozidano, novih stanovanj ne bo, razširili se bodo le poslovni prostori. Značilna je tudi velika koncentracija temeljnih organizacij združenega dela na tem območju – kar 70 jih je z 7950 zaposlenimi, od katerih jih večina prihaja iz drugih krajevnih skupnosti.

Po starostni strukturi je krajevna skupnost Bežigrad zelo stara, saj je za 3 odstotke več ljudi, starejših od 65 let, od otrok do 14. leta starosti. Med delovnimi ljudmi in občani za zdaj ni širšega interesa za sodelovanje v samoupravnem odločanju, kar je po mnenju komisije razumljivo, saj je večina problemov pri njih že rešenih.

Predsedstvo je na razširjeni seji ugodno ocenilo analizo, menili so pa, da so člani komisije oblikovali napačne zaključke, da ni možnosti za preoblikovanje zaradi sedanjega stanja. Prav pomanjkljivosti, ki jih je komisija navedla kot argumente proti prostorskemu preoblikovanju, so po natančnem preudarku glavni argumenti za prostorsko in potem seveda tudi vsebinsko preobrazbo krajevnih skupnosti.

Zasledovali bodo glavni cilji: oblikovati krajevno skupnost, kot jo določa ustava. Torej kot skupnost občanov in delavcev temeljnih organizacij združe-

nega dela, v kateri s skupnimi naporji uresničujemo skupne interese v socialni, ekonomski, urbani stanovanjski in samoupravni enoti. Če je taka enota prostorsko prevelika, ni možnosti, da bi intenzivne povezave občanov in delavcev pri uresničevanju njihovih skupnih interesov. V vsaki krajevni skupnosti je aktivnih vsaj od 250 do 400 ljudi. Velika razlika pa je, ali živi v krajevni skupnosti 2000 ali 4000 prebivalcev.

Vse to so imeli pred očmi člani predsedstva krajevnih konference SZDL, ko so na razširjeni seji obravnavali poročilo komisije. Menili so, da je potrebno razpravo o prostorskem in vsebinskem preoblikovanju prenesti v najširši krog delovnih ljudi in občanov. Po njihovem mnenju bi se krajevna skupnost prostorsko lahko razdelila na dva dela, meja med obema bi bila ulica Bežigrad. Potemtakem bi živel v severni krajevni skupnosti 2350 krajanov, na delo pa bi tja hodilo okrog 3000 delovnih ljudi, v južni krajevni skupnosti pa bi bilo 1850 prebivalcev in okrog 4900 zaposlenih.

Analizo in stališče predsedstva bo najprej obravnaval širši politični aktiv, nato pa bodo oblikovali predlog, ki bo nekaj časa v najširši javni razpravi. Obravnavali ga bodo tudi na zborih občanov, ki jih bodo pripravili predvsem v ta namen.

Novi krajevni skupnosti bi morali seveda povsem suvereno delovati, zagotoviti pa bi še enkrat večjo udeležbo krajanov v samoupravnem in družbenopolitičnem življenju. Prostorov za obe krajevni skupnosti za zdaj še ni, vendar to ne more biti argument proti delitvi, saj bodo ob poglabljanju vsebine dela prav gotovo lahko rešili tudi vprašanja, ki so predvsem tehnične narave. V novih krajevni skupnostih pričakujejo tudi boljše sodelovanje z združenim delom, zato bo verjetno predlog med občanov naletel na precejšnje odobravanje.



KS Savsko naselje – na tri dele

Akcija v šestih krajevnih skupnostih

V postopku prostorskega in samoupravnega preoblikovanja krajevnih skupnosti sta zdaj v ospredju dva datuma: 20. marec, ko bodo skupščine šestih bežigradskih krajevnih skupnostih sprejele sklepe o razpisu referenduma o preoblikovanju in 20. april, ko se bodo krajanje na referendumu neposredno obločali o oblikovanju takih samoupravnih enot, v katerih bodo lahko resnično zadovoljevali svoje življenjske interese. Odpadli sta še zadnji neznanki: konec je omarovanja v krajevni skupnosti Bežigrad, kjer so zdaj prebivalcem predlagali razdelitev na dva dela, po razpravah o ustanovitvi štirih ali celo petih novih krajevnih skupnostih pa so v KS Ivana Kavčiča pristali na predlogu o razdelitvi na dve. V krajevni skupnosti Savsko naselje še niso odločili – tri ali štiri, v KS Borisa Kidriča so občani v javni razpravi pozdravili predlog o razdelitvi na tri, prav tako v Stadionu, v Urški Zatlerevi pa bodo oblikovali dve novi krajevni skupnosti.

O procesu preoblikovanja smo se v našem uredništvu pogovarjali s predstavniki omenjenih krajevnih skupnosti. V razgovoru so sodelovali Slobodan Rakočević iz Savskega naselja, Janez Železnik iz Bežigrada ter Ante Pangos, Viktor Podobnik in Gorazd Marincek iz KS Borisa Kidriča. Informacijo o preoblikovanju KS Urške Zatlere nam je posredoval Ciril Horvat, pripravil pa smo še zapise iz KS Ivana Kavčiča in KS Stadion. Gradivo je za objavo pripravil Stane Drojč.

ZNANI ŽE IMENI

KS Ivan Kavčič in Jože Štembal

Krajevna skupnost Ivana Kavčiča je bila ustanovljena na referendumu o preoblikovanju krajevnih skupnosti Posavje 22. novembra 1977 in sodi z dvema kvadratnima kilometroma površine in 5500 prebivalci (ko bo soseska dograjena, se bo število povišalo na 7000) med večje krajevnih skupnosti bežigradske občine.

V krajevni skupnosti zaradi velikosti in števila prebivalcev ni več moč usklajevati interesov krajanov, zato so na predlog vodstev družbenopolitičnih organizacij imenovali akcijski odbor za preoblikovanje krajevnih skupnosti pri krajevni konferenci SZDL, ki je izdelal gradivo za javno razpravo. V gradivu so nanizali vse prednosti, ki bodo po preoblikovanju krajevnih skupnosti pripadle k razvoju humanejših odnosov, neposrednejšemu določanju potreb in interesov krajanov ter njihovega kvalitetejšemu in hitrejšemu zadovoljevanju.

Ob polemikah, ki so spremljale razmišljanje o preoblikovanju KS, je akcijski odbor izhajal iz naslednjega:

1. Preoblikovanje bivše kra-

jevnih skupnosti Posavje je prispevalo k dinamičnemu, kvalitativnemu razvoju samoupravnih odnosov in materialne osnove v novih krajevnih skupnostih.

2. Sedanje KS Ivan Kavčič navzlic temu še vedno ne more v zadostni meri zagotoviti: – neposrednega samoupravnega in dovolj demokratičnega odločanja krajanov o skupnih interesih in potrebah; – vzpostavljanja družbenoekonomskega razmerja z združenim delom, v katerem bi delavci v celoti odločali o pogojih in rezultatih svojega dela in življenja tako v TOZD kot v KS;

– neposrednih in humanih odnosov med krajinami, preseganje odtujenosti in privatizacije;

– najprimernejšega samoupravnega in družbenopolitičnega organiziranja za izražanje, soočenje, usklajevanje in zadovoljevanje skupnih interesov in potreb;

3. KS Ivan Kavčič v urbani- stičnem smislu tvori štirje deli:

– predvidene zelene površine in rekreativni center na

vzhodni strani Vojkove in Hošimihove ceste;

– univerzitetni, inštitutski in šolski center med Vojkovo, Alendejevo, Titovo cesto in Dimičevo ulico;

– soseska BS-3; – stari del z individualnimi hišami med sosesko BS-3 in Titovo cesto ter prebivalci ob Mariborski in Titovi cesti;

4. Pri preoblikovanju KS je treba upoštevati tudi število prebivalcev novih KS, da pre- majhno število ne bi povzročalo težav pri oblikovanju samoupravnih organov, družbeno-političnih organizacij, družbenih organizacij in drugih interesnih združenj.

5. Novim krajevnim skupnostim je treba nuditi prostorsko – materialne pogoje za njihovo delovanje, vendar pa pri tem upoštevati stabilizacijske napore družbe in racionalnost poslovanja krajevnih skupnosti.

6. Nove krajevnih skupnosti morajo biti geografsko in prostorsko zaokrožene celote, s pripadajočimi objekti za zadovoljevanje interesov in potreb občanov v okviru realnih in materialnih možnosti ter s perspektivo njihove nadaljnje izgradnje.

Upoštevajoč vse te ugotovitve, je akcijski odbor za preoblikovanje KS Ivan Kavčič izdelal predlog, po katerem bi se sedanja KS razdelila na dve novi krajevni skupnosti:

1. Nova KS Jože Štembal bi obsegala prostor, ki ga mejijo Kocbekova ulica do šole, meja ob novi osnovni šoli in Igriščih do Ulice aktivistov, po poti spominov in tovarništva do vzhodne meje KS. Na severu mejijo novo KS obvoznica, na zahodu pa Titova cesta.

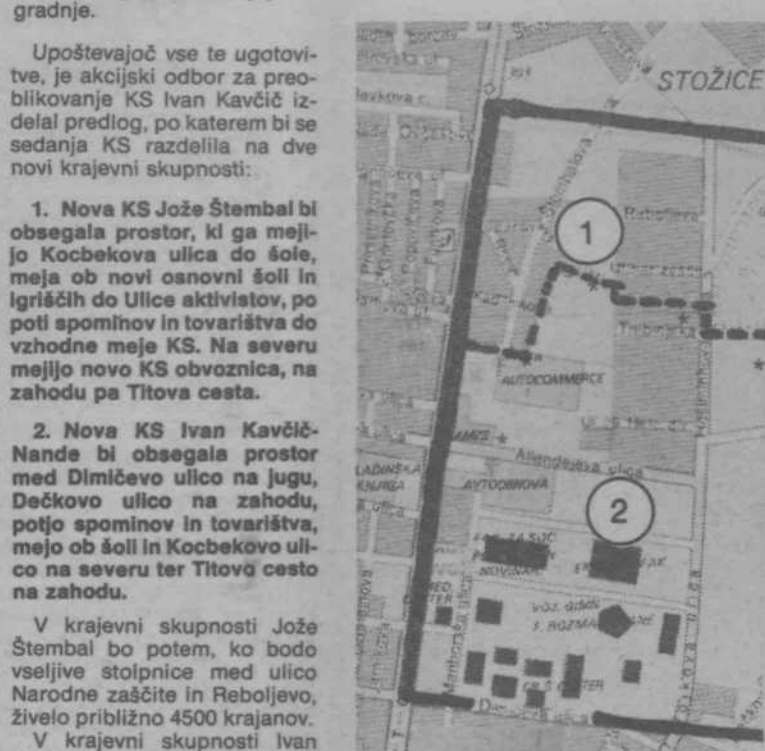
2. Nova KS Ivan Kavčič-Nande bi obsegala prostor med Dimičevo ulico na jugu, Dečkovo ulico na zahodu, potjo spominov in tovarništva, mejo ob šoli in Kocbekovo ulico na severu ter Titovo cesto na zahodu.

V krajevni skupnosti Jože Štembal bo potem, ko bodo vseljeve stolpnice med ulico Narodne zaščite in Reboljevo, živelo približno 4500 krajanov. V krajevni skupnosti Ivan Kavčič-Nande pa bo približno 3550 krajanov, ko se bo v

stolpnici med Hercegovsko in Trebinsko ulico vselilo okrog 1000 ljudi.

Dalitev ene krajevnih skupnosti na dve nikakor ne pomeni postavljanje meje, ki bi strogo ločevala interese, potrebe in zadovoljevanje teh potreb ene polovice krajanov tega območja od druge. Bo pa takšna delitev zanesljivo pripomogla k večjemu vključevanju prebivalcev soseske v samoupravno življenje in odločanje, k boljše- mu poznavanju stanovančev in k razvoju boljših medčloveških odnosov. Ne nazadnje bodo interesi in potrebe v eni ali drugi krajevni skupnosti tako podobni, da bo potrebno razvijati medsebojno sodelovanje ne le med novimi krajevnimi skupnostima Jože Štembal in Ivan Kavčič, temveč širše med krajevnimi skupnostmi na Posavju, v Bežigradu in preko občinskih meja.

Oblikovanje različnih načinov sodelovanja nudi možnost za razvoj neformalnih (po potrebi pa tudi s samoupravnimi sporazumi ustanovljenih) skupnosti krajevnih skupnosti.



KS Ivan Kavčič

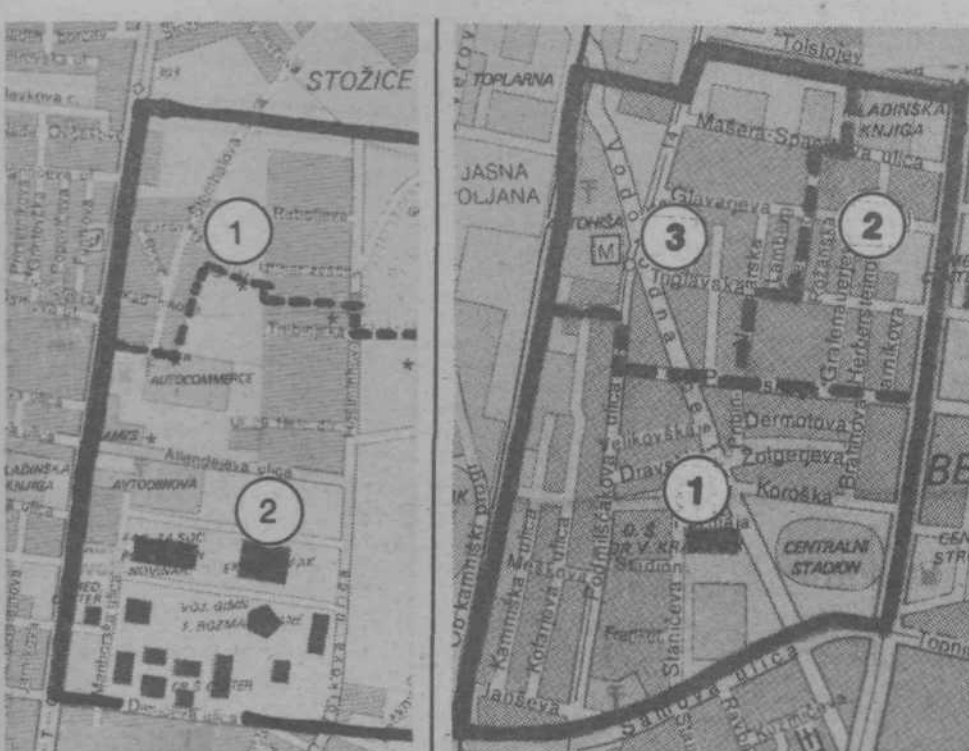
KS STADION

Individualne hiše in bloki skupaj?

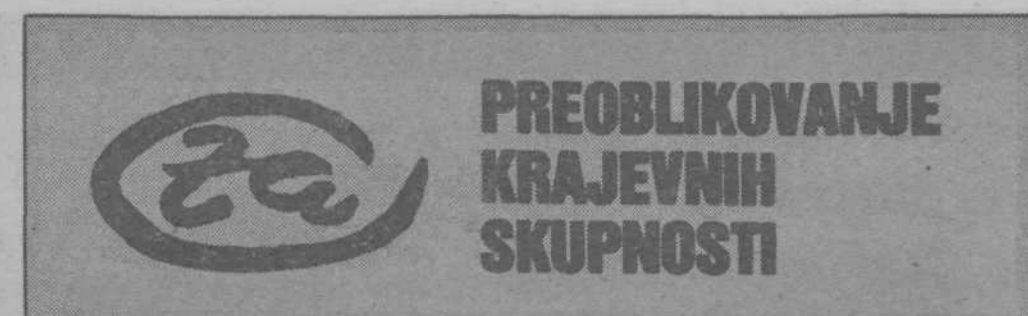
Na zboru občanov so v krajevni skupnosti Stadion obravnavali predlog o prostorskem preoblikovanju – o ustanovitvi treh novih samoupravnih enot na področju sedanje KS Stadion. Krajevna skupnost Stadion je po številu prebivalcev večja od, recimo, občine Logatec, ki ima kar 11 krajevnih skupnosti, zato je razumljivo, da samoupravno življenje ni tako, kot bi moralo biti. To občutijo tudi prebivalci Jamikove in Herbersteinove ulice, ki so nezadovoljni z idejo o preoblikovanju. Na zboru občanov so namreč menili, da v predvideni novi krajevni skupnosti nimajo kaj iskati, saj njihovi interesi niti zdaleč niso sorodni interesom stanovančev, ki se bodo naselili v stanovanjskih blokih, ki jih bodo zgradili v bližini.

Tak argument je seveda zgrešen, saj bi imeli potem v Ljubljani na stotine krajevnih skupnosti – bloki svoje, individualne stanovanjske hiše pa svoje. Omenjeni razpravljalci so tudi trdili, da v sedanji krajevni skupnosti na njihovem območju že 25 let niso nič zgradili in ne rešili nobenega problema. Prav to pa je seveda še en argument za preoblikovanje, saj bo v manjši samoupravni enoti njihov interes lažje uveljaviti, saj bodo s svojim aktivnim sodelovanjem v krajevni skupnosti prav gotovo lahko uveljavili svoje potrebe in jih postavili ob bok interesom ostalih krajanov v svoji življenjski sredini. Po- tožili so tudi, da je v njihovi predvideni krajevni skupnosti premalo temeljnih organizacij združenega dela, kar pa nikakor ni kriterij za oblikovanje krajevnih skupnosti. Čisto brez združenega dela le niso – obširne pa so zlasti razvojne perspektive tiskarne Mladinske knjige.

Ob koncu so pozdravili idejo o prostorskem preoblikovanju krajevnih skupnosti in se zavzeli za vsebinsko preobrazbo.



KS Stadion



PREOBlikOVANJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KS BORISA KIDRIČA

Odlična udeležba na zborih občanov

V krajevni skupnosti Borisa Kidriča so kot kaže opravili za Bežigradom največ dela v akciji za preoblikovanje krajevnih skupnosti. Zbori občanov v treh predvidenih novih krajevnih skupnostih so postavili piko na i v občinski javni razpravi. Ob mnogo boljši udeležbi krajanov, kot je običajna na zborih občanov, so ugotovili enotno podporo predlogu o ustanovitvi treh novih krajevnih skupnosti. Skladno z rokovnikom bodo zato na skupščini krajevnih skupnosti okrog 20. marca sprejeli sklep o prostorskem preoblikovanju.

Množični sestanki so potrdili pravilnost usmeritve, ki jo je predlagal akcijski odbor za preoblikovanje krajevnih skupnosti. Nekateri pomeniki so le odraz hotenja posameznikov, ki se verjetno niso dovolj poglabili v pripravljeno gradivo. Ka- že, da so bili pomeniki posledica strahu pred povečano družbeno odgovornostjo posameznikov za izvajanje samoupravnih odločitev v manjših enotah. Tudi stroški krajevnih samouprave ne bodo narasli tako, kot napovedujejo nekateri. Administrativno-tehnične naloge bodo enotno opravljali za tri nove krajevnih skupnosti in za sosednjo KS Borisa Zatlere kot doslej, nekaj več stroškov bo le za papir, kajti gradivo za razne sestanke bodo pošiljali večjemu številu krajanov.

Razmišljali so že tudi o prostorih, s katerimi kot kaže ne bo večjih problemov. V Ipavčevi ulici imajo rezervirano tri- sobno stanovanje, na območju »Plave lagune« je prostora do- volj, osrednji družbeni center vseh treh krajevnih skupnosti pa bo še vedno na Vojkovi 1. Prizadevali si bodo za čim te- snejše stike z organizacijami združenega dela, izkoristili pa bodo tudi druge prostore, ki jih doslej niso (na bežigradski gimnaziji, PTT izobraževalnem centru in še kje). Vodstva teh ustanov so pokazala veliko razumevanje za potrebe novih krajevnih skupnosti.

Razmišljanja o prostorskem preoblikovanju tečejo v krajevni skupnosti Borisa Kidriča že od leta 1978. V priprave na

preoblikovanje pa se je dejav- no poleg ostalih družbenopolitičnih organizacij vključila tudi osnovna organizacija Zveze socialistične mladine, ki je zlasti v zadnjih dveh letih zelo ak- tivna. Pričakujejo, da bodo v novih krajevnih skupnostih prerasli miselnost, da je za krajevno samoupravo in poli- tično delo primeren samo čas

v popoldnevih med delovnim tednom. Pokazalo se je na- mreč, da je odziv krajanov vel- lik tudi ob sobotah, ko jim je treba ponuditi tudi možnosti za družabno življenje in poskr- beti za boljše informiranje in predvsem medsebojno komu- niciranje. To pa je možno sa- mo v manjši krajevni skupno- sti.

KS URŠKE ZATLERJEVE

Javno razpravo so podaljšali



KS Urške Zatlere

V krajevni skupnosti Urške Zatlere so prvi pripravili gradivo o preoblikovanju; ob- javili smo ga že v drugi letošnji številki našega glasila. Javna razprava o predlogu: iz se- danje krajevnih skupnosti naj bi nastali dve novi, se je začela že januarja, pa kljub temu še ve- dno ni končana. Ugotovili so namreč, da v nekaterih stav-

bah na zborih stanovančev še niso razpravljali o predlogu, zato so razpravo podaljšali. Že dosedanja razprava – niso je organizirali po zborih občanov, ampak so se raje odločili za boljše obiskane zbornice stanovančev – je potrdila pravilnost njihove odločitve. Večina kra- janov je namreč podprla pred- lagano razdelitev; še več, ne- kateri so celo razmišljali o raz- delitvi na tri ali štiri krajevne skupnosti.

Nekaj težav je v stavbah, ki jih prav v tem času naseljujejo novi stanovalci, saj še vedno niso organizirani, niti ni prave evidence, kdaj se je kdo vselil. Že zdaj imajo težave s prostori za dejavnost krajevnih skupnosti, saj se vsak dan vrsta sestankov. Za krajevno skup- nost bodo konec leta sicer na voljo prostori na Glinškovi plo- ščadi, dokler pa ne bodo do- grajeni bo treba uskladiti želje in potrebe samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij v obeh novih krajevnih skupnostih.

Najpomembnejša pa je novi- ca, da že teče postopek evi- dentiranja možnih kandidatov za opravljanje najrazličnejših funkcij v novih krajevnih skupnostih. Prvi odziv krajanov je ugoden, število ljudi, ki se bo- do aktivno vključili v krajevno samoupravo je iz dneva v dan večje. O imenih obeh novih krajevnih skupnosti še niso razpravljali – ena bo verjetno obdržala sedanje ime, za dru- go pa pričakujejo tudi predlo- ge delovnih ljudi in občanov.

ZBOR OBČANOV / 5